

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพทลจ
Promoting Classroom Research by School Administrators
under the Phatthalung Secondary Educational Service Area Office

ชญาณิชฐ์ นวลสนอง¹ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ^{2*}
Chayanit Nuansanong, Rungchatchadaporn Vehachart

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพทลจ 2) เปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา และ 3) ประมวลข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครู จำนวน 254 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม 60 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า 1) การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ไม่มีความแตกต่างทั้งภาพรวมและรายด้าน ขณะที่ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .05 ตามลำดับ และ 3) ข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ โดยจัดอบรมให้ความรู้ จัดสรรเวลา งบประมาณ และทรัพยากรที่เพียงพอ สนับสนุนการนิเทศและกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจและการยอมรับ มอบรางวัล เปิดโอกาสเผยแพร่ผลงาน และนำผลงานวิจัยมาใช้ในการประเมินความก้าวหน้าในวิชาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน

คำสำคัญ (Keywords) : วิจัยในชั้นเรียน; ผู้บริหารสถานศึกษา;
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพทลจ

Abstract

This research study aimed to: 1) study the promotion of classroom research by school administrators under the Phatthalung Secondary Educational Service Area Office, 2) compare the promotion of classroom research among school administrators classified by educational qualification, work experience, and school size; and 3) synthesize suggestions for promoting

Received: 2025-10-15 Revised: 2025-11-14 Accepted: 2025-11-17

¹ นิสิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ Graduate Student of Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University, Thailand. E-mail: 6719970014@tsu.ac.th

^{2*} รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ Lecturer of Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University, Thailand. E-mail: rungchatchadaporn@tsu.ac.th

classroom research among school administrators. This study employed a quantitative research approach. The sample consisted of 254 government teachers. The research instrument was a 60-item questionnaire. Data were analyzed using statistical methods, including percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance (ANOVA).

The research findings revealed that: 1) the overall and individual aspects of classroom research promotion by school administrators were rated at a high level; 2) teachers with different educational qualifications showed no significant differences in their opinions, both overall and by aspect. However, teachers with different years of teaching experience and those from schools of different sizes demonstrated statistically significant differences at the .001 and .05 levels, respectively; and 3) the study suggested that the school administrators should systematically promote the classroom research by providing training and knowledge, allocating sufficient time, budget, and resources, supporting supervision and knowledge sharing activities, fostering motivation and recognition through awards, encouraging dissemination of research findings, and integrating research outcomes into professional advancement evaluations to enhance the quality of teaching and learning.

Keywords: classroom research; school administrators;

Phatthalung Secondary Educational Service Area Office

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีคุณภาพ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และสร้างนวัตกรรม (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561: 34) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้รัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4), 2562) การใช้การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนไทย

กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูเข้าใจผู้เรียน วิเคราะห์ปัญหา และพัฒนาวิธีการสอนอย่างมีระบบ เป็นเครื่องมือที่ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (วิจารณ์ พานิช, 2564: 38) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภากำหนดให้ครูต้องมีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อใช้ผลการวิจัยในการแก้ปัญหาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2567: 3-6) กระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมให้สถานศึกษานำแนวทาง “ครูนักวิจัย” ไปใช้จริง โดยบูรณาการการวิจัยกับการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติจริงของครูและผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและสร้างระบบสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการให้ความรู้ การจัดสรรงบประมาณ การนิเทศติดตาม และการยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้ทำวิจัย (เกียรติศักดิ์ สาสุทธิ์ และคณะ, 2565: 220-236)

หากผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง ย่อมส่งผลให้ครูเกิดแรงจูงใจและมีความมั่นใจในการพัฒนา งานวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น (ปกรณพงศ์ อินทองแก้ว, 2563: 25) นอกจากนี้ การสร้างเครือข่ายการวิจัย การ จัดนิเทศแบบกัลยาณมิตร และการพัฒนาระบบพี่เลี้ยง ถือเป็นแนวทางที่ช่วยให้ครูประสบความสำเร็จในการ ทำวิจัยและเกิดวัฒนธรรมการวิจัยในโรงเรียน (ชนชพร ตั้งธรรมกุล, 2564: 38-60)

ในทางปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน จากการศึกษา พบว่า การทำวิจัยของครูยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ ภาระงานประจำทำให้ไม่มีเวลาเรียนรู้และ ขาดแรงจูงใจในการดำเนินงาน กระบวนการวิจัยที่ซับซ้อนทำให้เกิดความท้อแท้ ขณะที่งานวิจัยจำนวนมากไม่ สอดคล้องกับปัญหาจริงในห้องเรียน อีกทั้งยังขาดการฝึกฝนและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ส่งผลให้การทำวิจัย ของครูเป็นไปอย่างจำกัดและไม่ต่อเนื่อง (สุวิมล ว่องวานิช, 2560: 4-5) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพหุทุก ครูยังประสบปัญหาความเข้าใจในกระบวนการวิจัยไม่เพียงพอ ขาดที่ปรึกษาที่มีความ เชี่ยวชาญ ภาระงานจำนวนมากทำให้ไม่สามารถทุ่มเทเวลาให้การวิจัยได้เต็มที่ อีกทั้งยังเผชิญข้อจำกัดด้าน งบประมาณ แหล่งค้นคว้า และเครือข่ายความร่วมมือ แม้ว่าผู้บริหารจะตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัย แต่การดำเนินงานที่ขาดความต่อเนื่องและระบบสนับสนุนที่เหมาะสมส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา (สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหุทุก, 2567) ดังนั้น การศึกษาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อสะท้อนบทบาทและกระบวนการบริหารจัดการ สนับสนุนการทำวิจัยอย่างเป็นระบบ และ ให้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่นำไปใช้ได้จริง ครอบคลุมด้านวิชาการ การ บริหารจัดการ และการพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมี ประสิทธิภาพในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพหุทุก
2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปร วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย (Research Hypothesis)

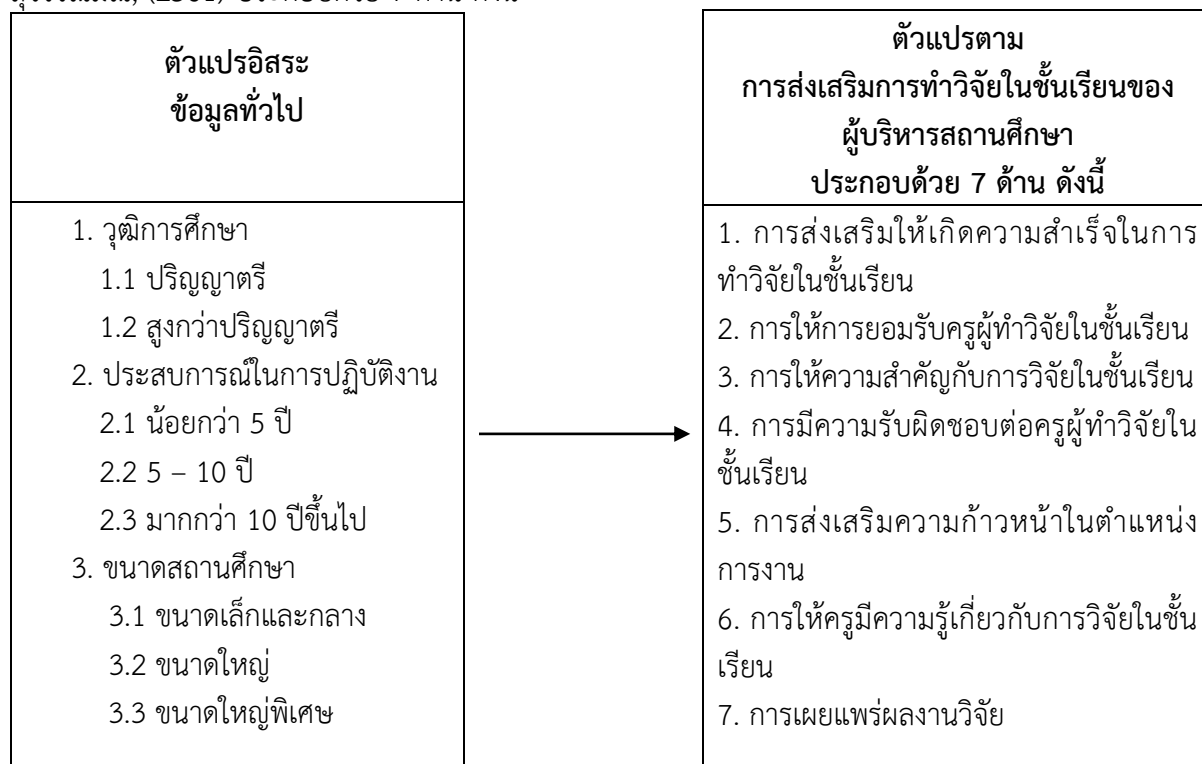
ครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมี ขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้ศึกษาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยของ วิภารัตน์ เสนี และศิลาปชัย สุวรรณมณี, (2561) ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
(ที่มา : ผู้วิจัย)

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู ปีการศึกษา 2568 จำนวนครู 750 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู ปีการศึกษา 2568 จำนวน 254 คน ซึ่งได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีกำหนดตามสูตรของ Krejcie and Morgan (1970) จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำนวน 27 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยนี้ในปีการศึกษา 2568 ระหว่างเดือน พฤษภาคม-กันยายน พ.ศ.2568

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ จำแนกเป็น วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) จำนวน 60 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ

2.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ทดลองแล้วไปหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการของ Cronbach (1990) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .990

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และผ่านระบบ Google Form จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไปจำนวน 254 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 254 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 254 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา โดยวิเคราะห์คำนวณหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ระดับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบตามแนวคิดของการแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งคะแนนตามช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น 5 ระดับ

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปร ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่า t-test (Independent t – test) และทดสอบ One-Way ANOVA ในการทดสอบค่า F-test และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 254		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.0839	0.6205	มาก
2. การให้การยอมรับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.1761	0.5917	มาก
3. การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน	4.2069	0.5994	มาก
4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.1088	0.6558	มาก
5. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	4.2165	0.6091	มาก
6. การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	4.1007	0.6760	มาก
7. การเผยแพร่ผลงานวิจัย	4.0165	0.7014	มาก
รวม	4.1410	0.5736	มาก

จากตารางที่ 1 การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ การเผยแพร่ผลงานวิจัย

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา (n = 254)				t	Sig
	ปริญญาตรี (n = 176)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 78)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.1313	0.6037	3.9769	0.6481	1.837	.067
2. การให้การยอมรับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.1901	0.5690	4.1445	0.6429	0.565	.572
3. การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน	4.2311	0.5767	4.1524	0.6482	0.964	.336
4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.1364	0.6350	4.0465	0.7008	1.008	.315
5. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	4.2460	0.5753	4.1500	0.6786	1.160	.247

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา (n = 254)				t	Sig
	ปริญญาตรี (n = 176)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 78)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
6. การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	4.1331	0.6466	4.0275	0.7371	1.150	.251
7. การเผยแพร่ผลงานวิจัย	4.0364	0.7040	3.9718	0.6978	0.676	.500
รวม	4.1691	0.5517	4.0776	0.6192	1.174	.241

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้าน

การส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (n = 254)					
	n = 49		n = 71		n = 134	
	น้อยกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.3041	0.6275	4.1155	0.5869	3.9866	0.6173
2. การให้การยอมรับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.3748	0.5466	4.2215	0.5603	4.0794	0.6066
3. การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน	4.4059	0.5394	4.2613	0.5594	4.1053	0.6222
4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.3520	0.5374	4.2236	0.6505	3.9590	0.6632
5. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่ง การทำงาน	4.4224	0.4638	4.2690	0.5580	4.1134	0.6607
6. การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	4.3294	0.5078	4.2616	0.6213	3.9318	0.7150
7. การเผยแพร่ผลงานวิจัย	4.3959	0.5041	4.0845	0.6175	3.8418	0.7463
รวม	4.3690	0.4859	4.2113	0.5381	4.0204	0.5931

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย

ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด **ตารางที่ 4** เปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกในภาพรวมตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในภาพรวมและรายด้าน

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.716	1.858	4.978**	.008
	ภายในกลุ่ม	251	93.688	0.373		
	รวม	253	97.404			
2. การให้การยอมรับครูผู้ทำวิจัยใน ชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.334	1.667	4.908**	.008
	ภายในกลุ่ม	251	85.253	0.340		
	รวม	253	88.587			
3. การให้ความสำคัญกับการวิจัยใน ชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.534	1.767	5.077**	.007
	ภายในกลุ่ม	251	87.357	0.348		
	รวม	253	90.891			
4. การมีความรับผิดชอบต่อครู ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.843	3.422	8.422***	.001
	ภายในกลุ่ม	251	101.980	0.406		
	รวม	253	108.824			
5. การส่งเสริมความก้าวหน้าใน ตำแหน่งการงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.698	1.849	5.146**	.006
	ภายในกลุ่ม	251	90.173	0.359		
	รวม	253	93.871			
6. การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการ วิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	8.255	4.113	9.613***	.001
	ภายในกลุ่ม	251	107.384	0.428		
	รวม	253	115.609			
7. การเผยแพร่ผลงานวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	2	11.472	5.736	12.744***	.001
	ภายในกลุ่ม	251	112.978	0.450		
	รวม	253	124.451			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.848	2.424	7.761***	.001
	ภายในกลุ่ม	251	78.390	0.312		
	รวม	253	83.238			

** มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยแตกต่าง

กันในการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน การให้การยอมรับครูผู้ทำวิจัย การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน และการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานที่ระดับ .01 ส่วนด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัย การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และการเผยแพร่ผลงานวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

การส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา (n = 254)					
	n = 81		n = 73		n = 100	
	ขนาดเล็กและ ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการ การทำวิจัยในชั้นเรียน	4.1938	0.5776	4.1068	0.6531	3.9780	0.6185
2. การให้การยอมรับครูผู้ทำวิจัยใน ชั้นเรียน	4.2828	0.5665	4.2030	0.5964	4.0700	0.5963
3. การให้ความสำคัญกับการวิจัยใน ชั้นเรียน	4.3361	0.5276	4.1537	0.6025	4.1411	0.6395
4. การมีความรับผิดชอบต่อครู ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.2762	0.5892	4.0993	0.6722	3.9800	0.6711
5. การส่งเสริมความก้าวหน้าใน ตำแหน่งงาน	4.3519	0.5189	4.2274	0.6468	4.0990	0.6303
6. การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ในชั้นเรียน	4.2945	0.6228	4.0137	0.6860	4.0071	0.6833
7. การเผยแพร่ผลงานวิจัย	4.1383	0.7061	3.8712	0.7121	4.0240	0.6765
รวม	4.2759	0.5367	4.1201	0.5713	4.0470	0.5886

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยครูในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลางมีความคิดเห็นในระดับสูงที่สุด รองลงมาคือครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษตามลำดับ

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกในภาพรวมตามตัวแปรขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในภาพรวมและรายด้าน

การส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. การส่งเสริมให้เกิด ความสำเร็จในการทำวิจัยใน ชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 251 253	2.139 95.265 97.404	1.069 0.380	2.818	.062
2. การให้การยอมรับครู ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 251 253	2.101 86.486 88.587	1.051 0.345	3.049*	.049
3. การให้ความสำคัญกับการ วิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 251 253	1.991 88.900 90.891	0.995 0.354	2.810	.062
4. การมีความรับผิดชอบต่อ ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 251 253	3.936 104.887 108.824	1.968 0.418	4.710**	.010
5. การส่งเสริมความก้าวหน้า ในตำแหน่งการงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 251 253	2.873 90.997 93.871	1.437 0.363	3.963*	.020
6. การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับ การวิจัยในชั้นเรียน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 251 253	4.471 111.138 115.609	2.236 0.443	5.049**	.007
7. การเผยแพร่ผลงานวิจัย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 251 253	2.747 121.703 124.451	1.374 0.485	2.833	.061
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 251 253	2.390 80.847 83.238	1.195 0.322	3.710*	.026

* มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยแตกต่างกันในด้านการให้การยอมรับครูผู้ทำวิจัย และด้านการส่งเสริม

ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัย และด้านการให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันในที่ระดับ .01

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในรายด้านพบว่า 1) การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนความรู้ เวลา ทรัพยากร และแรงจูงใจ พร้อมจัดอบรม นิเทศ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 2) การให้การยอมรับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยยกย่อง มอบรางวัล และเปิดโอกาสเผยแพร่ผลงาน 3) การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน บูรณาการในแผนพัฒนาโรงเรียน สนับสนุนทรัพยากร และติดตามประเมินผล 4) การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนนโยบาย งบประมาณ นิเทศ และเชื่อมโยงงานวิจัยกับการประเมินวิชาชีพ 5) การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ใช้ผลงานวิจัยประกอบการประเมินวิทยฐานะอย่างเป็นทางการ 6) การให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน จัดอบรม สัมมนา และกิจกรรม PLC อย่างต่อเนื่อง และ 7) การเผยแพร่ผลงานวิจัย สนับสนุนการเผยแพร่ผ่านสื่อ วารสาร เวทีวิชาการ และสร้างเครือข่ายครุภัณฑ์วิจัย

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ผลการศึกษา พบว่า การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่ง การให้ความสำคัญกับการวิจัย การยอมรับครูผู้ทำวิจัย ความรับผิดชอบต่อครู การให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย การส่งเสริมความสำเร็จ และการเผยแพร่ผลงาน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบูรณาการเชิงนโยบายและการปฏิบัติจริง มีการขับเคลื่อนงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงบทบาทนักวิจัยในชั้นเรียน และสร้างวัฒนธรรมการวิจัยร่วมกันในโรงเรียน อีกทั้งแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการอบรม นิเทศ และเผยแพร่ผลงาน ส่งผลให้การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนประสบความสำเร็จอย่างรอบด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิภารัตน์ เสนี และศิลปชัย สุวรรณมณี (2561: 1140-1152) สอนงรัตน์ แสงผา และคณะ (2566: 81-94) และกาญจนา แต่งตั้ง และสาโรจน์ เผ่าวงศ์กุล (2567: 43-57) ซึ่งต่างพบว่า การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เนื่องมาจากผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่ชัดเจน สนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีระบบส่งเสริมการทำวิจัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปร วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน การที่ผลวิจัยเป็นแบบนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีแนวปฏิบัติในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนใกล้เคียงกัน ทำให้มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่และมาตรฐานการสนับสนุนครูอย่างสม่ำเสมอ ทั้งด้านการอบรม ทรัพยากร และโอกาสทางวิชาการ อีกทั้งบริบทการทำงานจริงที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ส่งผลให้ประสบการณ์ตรงมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นมากกว่าวุฒิการศึกษา นอกจากนี้อาจสะท้อนให้เห็นถึงระบบการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน ที่เน้นคุณสมบัติด้านประสบการณ์และภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นหลักมากกว่าระดับวุฒิทางการศึกษา ทำให้ผู้บริหารทุกระดับมีมาตรฐานความรู้และทักษะด้านการบริหารใกล้เคียงกัน โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณฑรา มณีวรรณ และสุภาวดี ลาภเจริญ

(2564: 98-107) มนัสนันท์ สิทธิศักดิ์ (2565: 156-169) และคุณาพร โฉมจิตร และคณะ (2567: 264-287) ที่พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยไม่แตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนว่า ระดับวุฒิการศึกษาไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารทุกระดับวุฒิการศึกษามีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันให้ครูดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้อย่างเท่าเทียมกัน

2.2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป การที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะระดับประสบการณ์ของครูมีผลต่อทัศนคติและแรงจูงใจในการทำวิจัย ครูที่มีประสบการณ์น้อยรับรู้การสนับสนุนของผู้บริหารสูง ขณะที่ครูที่มีประสบการณ์มากรับรู้ต่ำ แสดงให้เห็นว่าความแตกต่างด้านประสบการณ์มีผลต่อการรับรู้การส่งเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิภารัตน์ เสนี และศิลาบชัย สุวรรณมณี (2561: 1140-1152) อมรรัตน์ ชนะเลิศ และธีระพงศ์ บุศรากุล (2562: 201-217) และสนองรัตน์ แสงผา และคณะ (2566: 81-94) อาจเกิดจากครูที่มีประสบการณ์น้อยมักมีความกระตือรือร้น มีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง และต้องการสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ จึงรู้สึกว่าการส่งเสริมจากผู้บริหารมีความสำคัญและจำเป็นต่อการทำวิจัย ขณะที่ครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป อาจมีภาระงานและความรับผิดชอบสูง ทั้งในด้านการสอนและงานบริหารภายในโรงเรียน ทำให้มีเวลาจำกัดในการทำวิจัย หรือบางส่วนมีความมั่นใจในความสามารถของตนเองอยู่แล้ว จึงมองว่าการสนับสนุนจากผู้บริหารไม่จำเป็นเท่ากลุ่มครูรุ่นใหม่ ในมุมมองของผู้บริหารอาจให้การส่งเสริมแก่ครูรุ่นใหม่มากกว่า เพราะเห็นว่าเป็นกลุ่มที่สามารถพัฒนาได้รวดเร็วและตอบสนองต่อนโยบายด้านวิชาการได้ดี ซึ่งสะท้อนแนวคิดของ McClelland (1961 อ้างถึงในพิมพ์ชนก ทองเงิน และตรีภุมรินทร์ ตรีตรีศวร, 2564: 954) เรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation Theory) ที่ชี้ว่าบุคคลที่ต้องการความสำเร็จสูงจะมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง และเปิดรับการสนับสนุนจากผู้อื่นมากกว่าผู้ที่อยู่ในระดับความมั่นคงของอาชีพแล้ว

2.3 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ การที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางรับรู้การสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนจากผู้บริหารสูงกว่า เนื่องจากความใกล้ชิดและการดูแลแบบรายบุคคล ทำให้ได้รับคำปรึกษาและการส่งเสริมอย่างทั่วถึงมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณฑรา มณีวรรณ และสุภาวดี ลาภเจริญ (2564: 98-107) พงศกร คำภีรวงศ์พิทักษ์ และคณะ (2567: 153-161) และสอดคล้องกับแนวคิดของเกียรติกศักดิ์ สาสุทธิ์ และคณะ (2565: 220-236) ที่กล่าวว่า โรงเรียนขนาดเล็กมักมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผลดังกล่าวอาจเกิดจากโรงเรียนขนาดเล็กมักมีระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) และมีความใกล้ชิดระหว่างผู้บริหารกับครูมากกว่า ทำให้การสื่อสาร การให้คำปรึกษา และการติดตามผลเกิดขึ้นได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ในโรงเรียนขนาดเล็กผู้บริหารสามารถสังเกตและให้คำแนะนำแก่ครูเป็นรายบุคคลได้ง่าย อีกทั้งครูมักมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมพัฒนาแผนการวิจัยมากกว่าในโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งมีโครงสร้างการบริหารที่ซับซ้อนและมีจำนวนบุคลากรมาก ส่งผลให้การดูแลรายบุคคลทำได้ยากกว่า และการสนับสนุนอาจเน้นในภาพรวมขององค์กรแทนรายบุคคล ความใกล้ชิดของผู้บริหารกับครูในโรงเรียนขนาดเล็กและกลางจึง

เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจให้ครูในการทำวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ขึ้นอยู่กับวุฒิการศึกษา แต่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และบริบทของสถานศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ซึ่งเอื้อต่อการสื่อสาร การนิเทศติดตาม และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการและประสบการณ์สูงสามารถส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนในที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ เกียรติศักดิ์ สาสุทธิ และคณะ (2565: 220-236) ที่เน้นว่าผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) ที่มุ่งสร้างแรงจูงใจให้ครูมุ่งมั่นทำวิจัย ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม และสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญสูงสุดกับการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครู รองลงมาคือ การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน การยอมรับครูผู้ทำวิจัย การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้วิจัย การให้ความรู้ด้านการวิจัย และการส่งเสริมความสำเร็จในการทำวิจัย ส่วนการเผยแพร่ผลงานวิจัย ได้รับความสำคัญน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในฐานะการพัฒนาวิชาชีพ ส่งเสริมให้ครูนำผลงานวิจัยใช้ประกอบการขอเลื่อนวิทยฐานะ สนับสนุนการยกย่องเชิดชูเกียรติ และเปิดโอกาสให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอนองรัตน์ แสงผา และคณะ (2566: 81-94), เสริมศักดิ์ นวลทิพย์ และคณะ (2566: 95-105) และพงศกร คำภีรวงศ์พิทักษ์ และคณะ (2567: 153-161) ที่พบตรงกันว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทโดดเด่นในการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด เนื่องมาจากผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ครูใช้ผลงานวิจัยประกอบการเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง ช่วยยกระดับทักษะการสอน เพิ่มความเป็นมืออาชีพ และส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ภาพประกอบ 2 แผนภาพองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา (ที่มา : ผู้วิจัย)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการวิจัยในชั้นเรียน ผ่านการกำหนดนโยบาย สนับสนุนทรัพยากร จัดการนิเทศ ตลอดจนสร้างแรงจูงใจและเครือข่ายการเรียนรู้ ซึ่งหากดำเนินการอย่างเป็นระบบจะช่วยยกระดับคุณภาพครู ผู้เรียน และคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
  - 1.1 การส่งเสริมการทำวิจัยของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก แต่ด้านการเสนอแนะหัวข้อวิจัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
  - 1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดเวทีเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีของครูและผู้บริหาร
2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป
  - 2.1 ควรที่จะต้องศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายหรือพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพ
  - 2.2 ควรที่จะต้องติดตามผลการนำงานวิจัยไปใช้ในสถานศึกษาในระยะยาว เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของการส่งเสริมวิจัยต่อการพัฒนาครู ผู้เรียน และคุณภาพการจัดการศึกษา

เอกสารอ้างอิง (References)

- กาญจนา แต่งตั้ง และสาโรจน์ เฝ่าวงศากุล. (2567). แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา*. 2(1): 43-57.
- เกียรติศักดิ์ สาสุทธิ, และคณะ. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่ม เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 7(2): 220-236.
- คุณพร โฉมจิตร และคณะ. (2567). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางกรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1. *วารสารมติเชษฐาราม วัตจอมมณี*. 7(4): 264-287.
- ธนชพร ตั้งธรรมกุล. (2564). รูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16. *วารสารการวิจัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (ฉบับปฐมฤกษ์): 38-60.
- ณทรา มณีวรรณ, และสุภาวดี ลาภเจริญ. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามทัศนะของครู. *ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์*. 8(2): 98-107.
- ปกรณพงศ์ อินทองแก้ว. (2563). ปัจจัยและแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พงศกร คำภัยวงศ์พิทักษ์ และคณะ. (2567). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. **วารสารบริหารการศึกษา มศว.** 21(40): 153-161.
- พิมพ์ชนก ทองเงิน, และตรีฎมินทร์ ตรีตรีศวรร. (2564). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. **การประชุมหาตใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12.** วันที่ 25 มิถุนายน 2564. 941-957. หาตใหญ่ : มหาวิทยาลัยหาตใหญ่.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562. (2562). **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก. 49-53.
- มนัสนันท์ สิทธิศักดิ์. (2565). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานีชัยนาท. **Journal of Roi Kaensarn Academi.** 7(8): 156-169.
- วิจารณ์ พานิช. (2564). การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21: การเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วิภารัตน์ เสนี และศิลาปชัย สุวรรณมณี. (2561). การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. **การประชุมหาตใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9.** วันที่ 20-21 กรกฎาคม 2561. 1140-1152. หาตใหญ่: มหาวิทยาลัยหาตใหญ่.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง. (2567). **รายงานผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง.** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2567). **รายงานประจำปี 2567 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (Annual Report 2024).** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.ksp.or.th/wp-content/uploads/2025/06/O7-Annual-report-2024-160668.pdf> สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2568.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580).** กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2560). **การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.** พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศักดิ์ นวลทิพย์, และคณะ. (2566). แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนวิทยาลัยเทคโนโลยีในเครือพิชญ. **Journal of Buddhist Education and Research: JBER.** 9(3): 95-105.
- สนองรัตน์ แสงผา, และคณะ. (2566). การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญ. **MCU Ubonratchathani Journal of Buddhist Studies.** 5(1): 81-94.

อมรรัตน์ ชนะเลิศ, และธีระพงศ์ บุศรากุล. (2562). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. **วารสาร
“ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย**. 7(2): 201-217.

Cronbach, Lee. J. (1990). **Essentials of psychological testing**. 5 th ed. New York: Harper &
Row.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607–610.